Ч. 271 Четверъ 2 (14) грудня 1893. Рокъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (кромъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

З почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

21. Засѣдане Палаты пословъ зъ дня 12 грудня 1893.

Вôдъ вчерашного дня заведено що до вступу до парляменту строгу контролю и зменшено число картъ вступу. Суть то наслѣдки замаху на француский парляментъ.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ предложивъ міністеръ краєвои обороны проектъ закона о обовязку зголошуваня ся до службы въ ополченю людей, що служили въ арміи, военнôй маринарцѣ, краєвôй оборонѣ и жандарміи, або котрѝ були визначенѝ до окремои службы въ ополченю; люде тѝ мають зголошувати ся разъ до року передъ певными особами або властями. Законъ сей має бути обовязуючимъ у всѣхъ краяхъ коронныхъ крôмъ Тироля и Форарльберґа.

Пос. Леонгарді зложивъ мандатъ. — Предложене о вчисленю одного части судьєвъ повѣтовыхъ до самои клясы ранґи ухвалено въ третôмъ читаню.

По сѣмъ розпочала ся дебата надъ вымковыми розпорядженями въ Празѣ и околици и въ справѣ застановленя дѣяльности судôвъ присяжныхъ въ прагскôмъ окрузѣ судовôмъ. До голосу противъ сихъ розпоряджень записали ся: Бляжекъ, Кляичъ, Кафтанъ, Ґреґръ, Пацакъ, Тучекъ, Спиничичъ, Жачекъ, Кайцль, Вашатый, Шеманекъ, Бжезновскій, Гавкъ, Депъ и Пернерсторферъ. Справоздавецъ бôльшости комісіє, дръ Фуксъ розпочавъ дебату короткою промовою, застерѣгаючи собѣ голосъ пôдчасъ дебаты.

Справоздавецъ меншости комісіє, пос. Герольдъ, доказувавъ, що законъ о станѣ вымковôмъ не єсть оправданый; предложеный правительствомъ матеріялъ не оправдує єго. Выстали бы зовсѣмъ звычайнѝ законы. Бесѣдникъ сказавъ, що покликане ся референта на демонстраціи въ Празѣ не заслугує зовсѣмъ на велику увагу. Рефератъ комісіє мѣстить въ собѣ рѣчи, котрыхъ зовсѣмъ не було. Аґітаціи товариства „Омлядіна“ занадто перецѣнюють ся. Прагскѝ суды присяжнѝ сповняли завсѣгды свôй обовязокъ и не дали нѣколи найменшои причины до застановленя ихъ дѣяльности.

Бесѣдникъ обговорювавъ вôдтакъ подробно вердикты въ прагскихъ судахъ и казавъ, що предметомъ дотычныхъ розправъ були зовсѣмъ незначнѝ провины. Бесѣдникъ промавлявъ за внесенємъ меншости комісіє и жалувавъ ся на то, що на вымѣръ справедливости робить ся пресію через власть адміністраційну та перечивъ тому, мовь бы то розпорядженя вымковѝ могли завести пожаданый спокôй и порядокъ. Ческій народъ не зробить нѣколи жертвы зъ своихъ переконань. Надѣя будучности опирає ся лишь на идеи остаточного помиреня народôвъ.

Пос. Бляжекъ доказувавъ, що станъ вымковый заведено властиво лишь противъ Молодочехôвъ и Narod. List-ôвъ, а мимо того число пренумераторôвъ тои ґазеты збôльшило ся. Чехи готовѝ помирити ся зъ Нѣмцями, але лишь на пôдставѣ рôвноуправненя. Нове правительство було бы лѣпше представило ся народамъ, наколибъ замѣсть до розпоряджень вымковыхъ було взяло ся до реформы выборчои. — Пос. Кляичъ жалувавъ того, що шляхта ческа не станула попереду патріотичного руху, подôбно якъ то свого часу зробила шляхта мадярска. Бесѣдникъ заявивъ наконецъ, що буде голосувати противъ розпоряджень вымковыхъ. — Пос. Кафтанъ доказувавъ, що въ заведеню стану вымкового не видить шуканя справедливости, лишь безвзглядного засудженя обжалованыхъ. Бесѣдникъ вôдкликувавъ ся вôдтакъ до Поляковъ и остерѣгавъ ихъ передъ фальшивою дружбою Нѣмцѣвъ и централістôвъ. — Пос. Ґросъ промавлявъ именемъ лѣвицѣ за станомъ вымковымъ. Бесѣдникъ сказавъ: Передъ тымъ була нѣмецка лѣвиця противна законамъ вымковымъ, теперь однакожь годимо ся на нихъ, позаякъ мы змѣнили наше переконане. — Пос. Ґреґръ не перечивъ, що въ Празѣ и взагалѣ въ Чехахъ могли проявити ся выпадки, котрѝ пôдпадають пôдъ параґрафы закона карного, але тамъ, де народъ чує ся свобôдный и щасливый, того не буває. Однакожь якъ лѣкарь не буде лѣчити недуги безъ єѣ розслѣдженя, такъ и правдивый мужъ державный не вдоволить ся лишь тымъ, щобы въ такихъ выпадкахъ, якъ въ Чехахъ, лишь замыкати ексцедентôвъ и заводити станъ вымковый. Положенє въ Чехахъ характеризують збôльшаючимъ ся опоромъ противъ правительства и ослабленємъ чувствъ династичныхъ.... (Тутъ віцепрезидентъ Катрайнъ перебивъ бесѣдникови и сказавъ, що не позволить єму говорити о чувствахъ династичныхъ, позаякъ народъ ческій бувъ завсѣгды льояльнымъ). — Ґреґръ покликувавъ ся вôдтакъ на примѣръ Угорщины и доказувавъ, що чувства династичнѝ въ ческôмъ народѣ були найсильнѣйшѝ пôдчасъ оголошеня цѣсарского рескрипту, а вôдтакъ вказувавъ на становище, яке заняла нѣмецка лѣвиця супротивъ справы стану вымкового; орґаны тои партіѣ першѝ зажадали заведеня того стану и настала радость, коли єго заведено. Паразъ прийшла реформа выборча и постановлено заразъ голосувати противъ стану вымкового, скоро правительство не возьме назадъ проекту реформы выборчои. Бесѣду свою закôнчивъ Ґреґръ подякою Кляичеви и сказавъ: Чехи суть дѣйстно Ирляндією въ Австріи

2)

НЕ ЗАГАСИШЬ ИСКРЫ, ОГОНЬ БУДЕ.

Оповѣдане Льва Толстого.

(Дальше).

Вôдъ волости до дому десять верстъ було, и вернувъ ся Иванъ пôзно до себе. Вже бабы выйшли назустрѣчь худобѣ. Вôдпрягъ вôнъ коня, завѣвъ у стайню и пôшовъ у свѣтлицю. Въ свѣтлици не було нѣкого. Дѣти зъ поля не вернули ся, а бабы назустрѣчь худобы выйшли. Увойшовъ Иванъ, сѣвъ на лавку и задумавъ ся. Згадавъ вôнъ, якъ Гаврилови засудъ повѣли, и якъ вôнъ побѣлѣвъ и до стѣны обернувъ ся. И защемѣло єму серце. Примѣривъ вонъ до себе, якъ бы то єго засудили высѣчи розками. И жалко єму стало Гаврила. И чує вôнъ: закашлявъ старый батько на печи, обернувъ ся сюды-туды, спустивъ ноги и злѣзъ зъ печи. Зсунувъ ся старый, пришкандибавъ до лавки и сѣвъ. Втомивъ ся до лавки йдучи. Вôдкашлявъ ся старый, оперъ ся на стôлъ и каже:

— Щожь? Засудили?

Иванъ каже: На 20 рôзокъ засудили.

Старый похитавъ головою.

— Зле, каже, Иване, ты робишь. Охъ, зле! Не єму зле робишь, а собѣ. Ну, высѣчуть єму плечѣ, и тобѣ буде легче, чи що?

— Буду мати спокôй, — сказавъ Иванъ.

— Якій спокôй? Хиба вôнъ гôрше робить вôдъ тебе?

Розсердивъ ся Иванъ: Якъ, каже, не гôрше; бувъ бы менѣ бабу на смерть забивъ; а вôнъ и теперь каже, що пôдпалить мене. Щожь, єму кланяти ся за то?

Зôтхнувъ старикъ и каже:

— Ѣздишь ты собѣ, Иване, и ходишь рôжными свѣтами, а я отъ котрый рôкъ лежу на печи. То ты собѣ думаєшь, що все видишь, а я нѣчого не виджу. Нѣ, сынку, ты нѣчого не бачишь, тобѣ злоба очи затьмила. Чужѝ грѣхи передъ собою, а свои за плечима. Що сказавъ: вôнъ зле робить! Та якъ бы лише вôнъ оденъ зле робивъ, то не було бы зла. Хибажь зло помѣжь людьми вôдъ одного походить? Зло мѣжь двома. Єго плохость ты бачишь, а своєѣ не бачишь. Якъ бы лише вôнъ злый, а ты добрый, не було бы зла. Бороду хто єму вырвавъ? А сварку пекольну хто счинивъ? По судахъ хто єго волочивъ? А все на него складаєшь! Самъ зле живешь, зъ того й бѣда! Не такъ, я, брате, живъ и не того васъ учивъ. Я зъ старымъ, зъ батькомъ єго, якъ живъ? А якъ же бы? По сусѣдски. Не стало єму муки — прийде баба: Дядьку Фролъ, муки дайте! Иди, кажу, молодице въ комору, насыпъ собѣ, кôлько треба. Не має вôнъ за кимъ коней пôслати; иди, Ванька, заведи єго коней. А не стане менѣ чого, иду до него. Дядьку Гордѣю, — того а того менѣ треба. Бери, дядьку Фролъ. Такъ то у насъ ишло. Та й вамъ житє було легке. А теперь що? Отъ оногды солдатъ про Плевну розсказувавъ. Щожь, у васъ теперь вôйна гôрше Плевны тои. Хибажь то житє? А грѣхъ якій! Ты мужикъ, ты господарь дома; ты за все будешь вôдповѣдати! Чого ты вчишь своихъ бабъ и дѣтей? Кусати ся? Оногды Тараско, и вôнъ смаркатый тѣтцѣ Аранѣ маму рушає, а мати єго тѣшить ся зъ того. Хибажь то добре? Атже ты за все вôдповѣдаєшь. Ты про душу подумай. Чи такъ треба жити? Ты менѣ слово — я два, ты менѣ разъ по писку, а я тобѣ два. Нѣ, сыну, Христосъ по земли ходивъ, не того насъ дурнѣвъ учивъ. Тобѣ слово, а ты змовчи — єму самому буде маркотно. Отъ якъ Вôнъ насъ, сынку, вчивъ: Тебе ударять по лици, а ты друге лице наставъ: на, мовлявъ, бий, коли є за що. А єго совѣсть и розбере. Вôнъ покорить ся, и тебе послухає. Такъ то Вôнъ намъ приказувавъ, а не гороѣжити ся. Чогожь мовчишь? Добре я кажу?

Мовчить Иванъ — слухає.

Закашлявъ ся старый, на силу выплювъ, знову зачавъ говорити: — Ты думаєшь, Христосъ насъ злого учивъ? Атже все для насъ же, для добра. Ты подумай про своє житє, чи тобѣ лучше, чи гôрше зъ того часу, якъ у насъ та

але дôйдуть такъ само якъ и она до самостôйности. Въ цѣлôй Австріи буде лѣпше, коли Чехи будуть завдячувати свою самостôйность мудрости правительства и династіѣ.

Пос. Щепановскій заявивъ, що яко Полякъ и членъ демократичнои партіѣ въ галицкôмъ Соймѣ, мусить умотивувати, длячого буде голосувати за предложенями, мусить доказати, що его партія не спроневѣрилась своимъ засадамъ. Пос. Кляичь — каже бесѣдникъ — порôвнавъ Чехи зъ Ирляндією. Въ виду того треба сконстатувати, що якъ разъ въ Анґліи, котра єсть взôрцемъ конституційнои свободы, заводжено станъ выимковый на цѣлй роки и то на далеко бôльшій розмѣры, якъ той, о котрый веде ся теперь дебата. Коли пос. Кляичь такъ добре обзнакомленый зъ вôдносинами въ Ирляндіи, то нехай скаже, кôлько ческихъ пословъ сидить у вязници. (Неспокôй на молодоческихъ лавахъ). Можна бы довести цѣлый рядъ ирляндскихъ пословъ, що сидѣли у вязницяхъ, а позаякъ тутъ нема того выпадку, то можна побачити рôзницю межи вôдносинами ческими а ирляндскими. По бесѣдѣ Ґреґра, котрый признавъ правдивôсть всѣхъ фактôвъ, не потреба доказувати дальше, що були антидинастичнѣ и анархістичнѣ выбрики. Ґреґръ говоривъ о обовязкахъ посла и о гордости мужчины передъ престоломъ короля. То правда, але въ тôмъ єсть лишь половина правды. Польскій патріотъ Конарскій боровъ ся цѣле свое житє противъ політичнои загорѣлости, въ яку пôдъ той часъ попали були многі репрезентанты народу, и вôнъ мавъ вôдвагу говорити правду. Обовязкомъ правдивого представителя народу не єсть лишь подѣляти интересъ свого народу, але такожь давати свому народови честнои и совѣстнои рады, въ якій способъ може найскорше и найлекше здѣйствити свои идеалы. Не означенымъ чувствамъ треба надати конретнѣ формы, щобы ихъ можна вôдтакъ яко політику боронити. Треба далеку цѣль подѣлити на рядъ етапôвъ, а кождый просторъ повиненъ бути такъ вымѣреный, щобы въ даныхъ условяхъ можна его перейти и зреалізувати.

Вôдтакъ полемізувавъ бесѣдникъ зъ Ґреґромъ и доказувавъ, що станъ выимковый не єсть вымѣреный противъ Молодочехôвъ, та спытавъ его, чи така бесѣда, якъ та, котру вôнъ выголосивъ нинѣ противъ историчнои шляхты ческои, допомогла що ческому народови? — Дальше доказувавъ бесѣдникъ, що кожде правительство мае обовязокъ поборювати ексцесы и выступати противъ тероризму, веденого зъ долины. Де выкрикуюча товпа уживае такихъ арґументôвъ якъ палиця и камѣнє, тамъ єсть обовязкомъ правительства боронити люднôсть вôдъ напасти незначнои меншости. Станъ выимковый въ Празѣ єсть лишь лагôднѣйшимъ степенемъ стану выимкового, бо заставновлено лишь деякі законы конституційнѣ. А що при заведеню стану выимкового въ Празѣ не ходило о якісь средства борбы противъ Молодочехôвъ, найлѣпшимъ доказомъ то, що борба та веде ся не лишь въ Празѣ и еѣ околици, але въ цѣлыхъ Чехахъ и на Моравѣ. Середъ теперѣшныхъ обставинъ — каже бесѣдникъ — буде вôнъ голосувати за предложенями, позаякъ правительство буде старати ся о то, щобы при ихъ помочи удержати публичный порядокъ и не вести такожь борбу політичну.

Пос. Пацакъ полемізувавъ зъ пос. Щепановскимъ, а вôдтакъ доказувавъ, що то Нѣмцѣ всему тому виннѣ, що дѣяло ся въ ческôмъ соймѣ и що довело до розпоряджень выимковыхъ. Бесѣдникъ мусѣвъ вôдтакъ перервати свою бесѣду, позаякъ ему зробило ся нагло недобре и засѣданє перервано. Дальша дебата мае ся вести нинѣ и буде говорити насампередъ пос. Пацакъ.

Кредить для селянъ.

На загальныхъ зборахъ делеґатôвъ товариствъ задатковыхъ, якѣ вôдбули ся у Львовѣ въ дняхъ 8 и 9 с. м., порушено такожь и справу кредиту для селянъ. Причину до сего пôдало внесенє пос. Меруновича, котрый пригадавши, що въ Соймѣ мають бути поставленѣ проекты правительства въ справѣ спôлокъ рôльничихъ и т. зв. рентовыхъ господарствъ, зажадавъ, щобы слѣдуючѣ зборы, або, коли потреба, надзвычайнѣ зборы згаданыхъ товариствъ перевели дискусію надъ реформою селяньского кредиту.

Внесенє се выкликало дискусію, пôдчасъ котрои директоръ союза товариствъ задатковыхъ, Теренкочій выказавъ, що селянинови єсть потрѣбный трояній кредитъ: 1) дрôбный, на непередвидженѣ случаѣ, котрый не повиненъ перевысшати сумы 50 зр. и мае сплачуватись въ короткôмъ часѣ; 2) оборотовый кредитъ на сплату наслѣдства, приданого на закупно землѣ и т. д. и той кредитъ вымагае довгого часу сплаты, на пр. 5 лѣтъ. Селянинови потрѣбный вкôнци 3) гіпотечный кредитъ. По упадку рустикального банку, селянинъ приневоленый брати позичку въ краєвôмъ банку. Але сума удѣленого селянамъ гіпотечного кредиту, не перевысшаюча 2 міліонôвъ, доказуе, що краєвый банкъ не удѣляе кредиту селянамъ въ достаточнôй мѣрѣ. Въ тôмъ взглядѣ союзъ задатковыхъ товариствъ мае бôльшу задачу. Не могучи самъ удѣляти гіпотечного кредиту, союзъ повиненъ вплынути на краєвый банкъ, щобы вôнъ въ бôльшôй мѣрѣ удѣлявъ кредиту селянамъ. Вкôнци п. Теренкочій поставивъ въ имени комісіѣ отсѣ внесеня:

1) Загальнѣ зборы союза товариствъ высказують пересвѣдченє, що предложенѣ державнôй радѣ проекты законôвъ о „рôльничихъ спôлкахъ господарскихъ“ и о „рентовыхъ господарствахъ“ не вôдповѣдають традиціи, анѣ дѣйстнôй потребѣ краю.

2) Поручае ся выдѣлови союза, щобы розслѣдивъ справу гіпотечного кредиту для селянъ, вôдповѣдно економічнымъ условямъ малыхъ господарствъ въ нашôмъ краю, а заразомъ справу „рентовыхъ господарствъ“ и рôльничого банку та на найблизшихъ загальныхъ зборахъ союза поставивъ дотычнѣ внесеня.

3) Загальнѣ зборы поручають задатковымъ товариствамъ, щобы они улекшали селянамъ добутє дрôбного кредиту, удѣляючи его поодинокимъ селянамъ або бôльше рôльникамъ пôдъ приступными условями; щобы кредитъ, удѣленый въ высшихъ сумахъ, роздѣляли на сплату въ довшихъ вôдступахъ часу, до 5 лѣтъ и наглядали точнои уплаты припадаючихъ ратъ, та щобы въ кредитовыхъ справахъ приклікували до помочи „кулка рôльничѣ“.

4) Поручае ся выдѣлови союза зачати стараня у щадничихъ касъ, щобы частѣйше, анѣжь доси, давали селянамъ гіпотечный кредитъ пôдъ можливо приступними условями; щобы краєвый банкъ, яко одинока въ краю гіпотечна институція, котра мае удѣляти амортизаційнѣ позычки на меншу певнôсть, розширивъ сей вôддѣлъ вôдповѣдно дѣйстнôй потребѣ и въ той цѣли уживъ спôвдѣланя своихъ заступникôвъ та щобы краєвый банкъ побôльшивъ дотацію для задатковыхъ товариствъ, особливо же щобы дававъ кредитъ на скрипты, бо селяне звычайно не доставляють вôдповѣдного векслевого матеріялу.

Переглядъ політичный.

Вѣденьска Extrapost доносить, що по Новôмъ роцѣ вôдбуде ся спôльна конференція рускихъ пословъ до Сойму краєвого и до Рады державнои и на тôй конференціи рѣшить ся, яке становище мають заняти рускі послы до Рады державнои супротивъ теперѣшнои ситуаціѣ парляментарнои.

Угорскій міністеръ справъ внутрѣшныхъ Ґієронімі вôдносивъ ся до міністра справъ заграничныхъ у Вѣдни зъ запытанємъ, чи правда, що у войсковôмъ шпитали въ Солуни, турецкôмъ мѣстѣ портовôмъ, выбухла джума. Міністерство вôдповѣло, що поголоска о джумѣ

Плевна настала. Ты поррахуй, що ты выдавъ на суды, що ты проѣздивъ, що пропивъ?

У тебе сыны якѣ орли вже стали; тобѣ бы жити та жити, та въ гору ити, а тымчасомъ на бѣду сходишь. А вôдъ чого? Все вôдъ того. Вôдъ гордости своеѣ. Тобѣ треба зъ дѣтьми въ поле ѣхати та самому сѣяти, а тебе врагъ до суду або до якого гадуката гонить. Не въ пору зъорешь, не въ пору засѣешь, а она мати и не родить. Овесъ-то вôдъ чого сего року не вродивъ ся? Ты коли сѣявъ? Зъ мѣста приѣхавъ. А що выходишь по судахъ? Собѣ лихо на голову. Ехъ, сынку! Ты своѣ роботы не забувай, роби зъ дѣтьми чи въ поли чи дома, а образивъ хто тебе, то ты по-божому — прости, и робота пôде якъ треба и на души буде тобѣ все лекше.

Мовчить Иванъ.

— Такъ охъ що, Ваня. Послухай ты мене старого. Пôди, запряжи ты вороного, поѣдь тымъ же слѣдомъ въ управу, забери звôдтамъ всѣ паперы, а завтра рано пôди до Гаврила, попроси ся зъ нимъ по-божому, та до себе закличь, завтра-жь празникъ (а то було пôдъ Рождество Богородицѣ), поставъ самоварчикъ, фляшку горѣвки купи и збудь ся всѣхъ грѣхôвъ, щобы й слѣду зъ нихъ не було; и бабамъ и дѣтямъ закажи таке робити.

Зôтхнувъ Иванъ; думае „правду старый каже“ — и стало ему лекше на серци. Тôлько не знае, якъ до того взяти ся, якъ помирити ся теперь.

И почавъ знова старый, такъ якъ бы вгадавъ:

— Ѣдь, Ваня, не вôдкладай. Не загасишь искры, огонь буде; потôмъ не дашь рады.

Хотѣвъ ще щось старый сказати, та не договоривъ; прийшли бабы у свѣтлицю, зацокотали якъ сороки. До нихъ уже всѣ вѣсти прийшли, и якъ Гаврила засудили рôзками высѣчи, и якъ вôнъ хваливъ ся, що пôдпалить. Все дôзнали ся и свого додали, а зъ Гавриловыми бабами вже мали часъ нинѣ посварити ся на выгонѣ. Стали розповѣдати, якъ имъ Гаврилова сынова хвалила ся слѣдчимъ судьею. Слѣдчій, каже, Гаврилову руку тягне. Вôнъ теперь всю справу переверне, а учитель, каже, уже другу просьбу до самого царя на Ивана написавъ; и въ просьбѣ все а все описавъ: и скворень и городъ, и половина Ивановои загороды теперь имъ достане ся. Послухавъ Иванъ ихъ мовы и знова застило у него серце; и вôдôйшла ему охота годити ся зъ Гавриломъ.

Въ господарствѣ все роботы богато. Не балакавъ Иванъ зъ бабами, тôлько вставъ, выйшовъ зô свѣтлицѣ и пôшовъ до стодолы та до коморы. Поки тамъ упоравъ ся зъ роботою, вже й сонечко зайшло; приѣхали и дѣти зъ поля. Они пôдъ зиму въ двôйку орали. Выйшовъ проти нихъ Иванъ, казавъ що кому робити, помôгъ вôдпрягти, вôдложивъ розôрваный хомутъ до направы, хотѣвъ ще спрятати жердки зъ-пôдъ коморы — та вже зовсѣмъ смеркло ся. Оставивъ Иванъ жердки до завтрѣшного дня, давъ худобѣ пашѣ, отворивъ ворота, выпустивъ Тараска зъ кôньми на улицю ѣхати на нôчлѣгъ, и знова заперъ та кôлокъ заложивъ.

Теперь ще повечеряти и спати — подумавъ Иванъ; забравъ розôрваный хомутъ и пôшовъ у свѣтлицю. И забувъ вôнъ у той часъ и про Гаврила и про то, що батько казавъ. Тôлько отворивъ дверѣ, входить въ сѣни, чуе: зъ-за плота лае когось сусѣдъ храпливымъ голосомъ: „А на якого дѣтька! — кричить на когось Гаврило. — Его бы убити варто!“ Станувъ Иванъ, постоявъ, послухавъ, доки Гаврило лаявъ, похитавъ головою и пôшовъ у свѣтлицю.

Вôйшовъ вôнъ у свѣтлицю. Въ свѣтлици засвѣтили свѣтло; молодиця въ кутѣ сидить за прясницею, старуха ставить вечеру, старшій сынъ плете ремѣнє на ходаки, другій коло стола сидить зъ книжкою, а Тараско поѣхавъ на нôчлѣгъ.

Въ хатѣ все гарно, весело — якъ бы не лишенько се — сусѣдъ недобрый.

Вôйшовъ Иванъ сердитый, скинувъ кота зъ лавки и на бабы насваривъ, що цебрикъ не на своимъ мѣсци. И скучно зробило ся

єсть неправдива. Въ Солуни лишь заслабло 24 людей на холеру, зъ котрыхъ 19 заразъ и померло.

Пôвнôчна аґентія доносить, якъ каже зъ добре поинформованого жерела, що Россія утворила вже свою постôйну ескадру на Середземнôмъ мори; складає ся она изъ тыхъ кораблѣвъ, що брали участь въ тульоньскихъ торжествахъ пôдъ проводомъ адмірала Авеляна.

Сенатъ французскій ухваливъ безъ змѣны законъ змѣняючій дотеперѣшный законъ прасовый. — Правительства: бельґійске, италіяньске и швайцарске а вôдтакъ парляменты Австріѣ, Анґліѣ и Голяндіѣ прислали ґратуляціи президентови французскои палаты пословъ Діпієви. Палата приняла тѣ ґратуляціи грôмкими оплесками.

Въ Сербіи заносить ся мабуть знову на щось недоброго. Кольоньска ґазета достала зъ Бѣлграду вѣсть, пôсля котрои въ Сербіи мали настати такѣ вôдносины, що молодый король, коли вôдносины не поправлять ся, готовъ покинути Сербію и выѣхати до Россіѣ. Кажуть, що и король Милянъ мавъ сказати колькомъ своимъ приятелямъ, що въ Сербіи дôйшло вже до того, що кождои хвилѣ готова настати якась катастрофа.

Новинки

Львôвъ дня 13 грудня.

— **Именованя.** П. Намѣстникъ именувавъ повѣтовыми ветеринарями асистента львôвскои школы ветеринаріѣ Осипа Бльоха для Живця, Осію Лілле для Велички и Михайла Малецкого для Щаковы. — Бувшій фельдфебель Вінкентій Дзюбиньскій именованый инспекторомъ сторожи дому кары у Виснячу.

— **Перенесеня.** П Намѣстникъ перенѣсъ ветеринарѣвъ повѣтовыхъ: Ивана Вилиньского зъ Коломыи до Бродôвъ, Кароля Фавлента зô Снятина до Рудокъ, Григорія Богдана зъ Живця до Горлиць, дра Василя Кравича зô Львова до Коломыи, Стефана Яновича зъ Горлиць до Снятина, Маріяна Авдиковского зъ Рудокъ до Лѣска, а заразомъ приначивъ ветеринарѣвъ повѣтовыхъ: Осипа Лянґгавза до службы при староствѣ львôвскôмъ, и Франца Поницкого до службы при Намѣстництвѣ.

— **Конкурсъ.** Зъ уваги, що на попередный конкурсъ оголошеный въ мѣсяци червни 1892 р. не аплынула жадна розправа, прото Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта" у Львовѣ оголошує симъ на подставѣ акту фундацiйного зъ даты: Стрый 7 серпня 1890 р. конкурсъ на три преміѣ „фундаціѣ имени Стефана Дубравского по 90 зр. а. в. Преміѣ тотѣ призначенѣ Высокоповажанымъ фундаторомъ за написане найлѣпшеи популярнои розправы въ рускôмъ языцѣ — зъ исторіѣ, ґеоґрафіѣ, етноґрафіѣ, економіѣ політичнои, господарства або права. Преміѣ має право признавати Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта" у Львовѣ, до котрого належить надсылати працѣ конкурсовѣ по день 1 цвѣтня 1894 р. Преміована рукопись стає ся власностію Товариства „Просвѣта" у Львовѣ а рукописи праць непреміованыхъ будуть звернені авторамъ. За Головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта", у Львовѣ дня 9 грудня 1893 р. Дръ *Омелянъ Огоновскій*, голова товариства „Просвѣта". Дръ *Кость Левицкій*, членъ выдѣлу.

— **Выдѣлъ краєвый** именувавъ Станислава Щепановского инжинеромъ другои клясы, а Стан. Рібенбавера инжинеромъ краєвого бюра меліораційного.

— **На фондъ будовы руского театру** надôслали пп.: Теоф Левицкій зъ Єдличь 2 зр. 50 кр., о. Яр Майковскій зъ Голоскова 1 зр., дръ Ор. Зарицкій, лѣкарь фреґаты въ Полѣ 10 зр, а то 5 зр. вôдъ себе и 5 зр. вôдъ дра Мисулы; дръ Филяретъ Сембратовичъ зъ Монастириска 33 зр. 50 кр., узбираныхъ на вечерницяхъ у себе дома; Ор. Саламонъ зъ Луки 5 зр., на котрѣ зложили п. Арт. Порай Мадейскій, нотарь зъ Луки 3 зр., и Ор Саламонъ (другій разъ) 1 зр. 14 кр. и зъ забавы у о. пароха въ Дорожевѣ 86 кр.; Глѣбовицкій зъ Бережанъ 49 зр. 90 кр., яко дохôдъ зъ вечерка устроеного въ Бережанахъ (всего доходу було 134 зр., выдаткôвъ 64 зр 10 кр. на будову церкви дано 20 зр); Ом. Кобриньскій зъ Борщева 42 зр. 40 кр., зôбраныхъ дня 14 падолиста на весѣлю адъюнкта судового Емиля Медведского зъ панною Вандою де Остоя Стеблецкою, дочкою о. Доминика де Остоя Стеблицкого пароха въ Королѣвцѣ за иніціятивою пп. молодыхъ; о. Ан. Гриневецкій зъ Мельнича 9 зр. 50 кр., зôбраныхъ дня 14 падолиста въ домѣ о. Ковшевича въ Ляховицяхъ.

— **Въ справѣ будовы руского театру** одержуємо вôдъ комітету таку вôдозву: Вôдъ часу першои вôдозвы комітету до нашихъ Русинокъ (було то въ мѣсяци серпню) наставъ бôльшій рухъ, бôльше житє, бôльше заинтересоване въ справѣ будовы нашого нашого народного театру, бо женщины взяли справу въ свои руки и розвинули щиро властиву собѣ дѣяльность. Слава вамъ и сердечна подяка за се, поважанѣ патріотки. Маємо надѣю, що и дальше зволите розвивати наше благородне дѣло, и колись имена вашѣ блищати будуть въ „Золотôй книзѣ" на славу и честь вашу и нашого рускго народа .. Надходять нашѣ Свята: св. Николая, котрый розносить дары молодымъ и старымъ, Рождество Исуса Христа зъ колядами, Новый Рôкъ зъ доброжеланями, Щедрôвки, а потôмъ весѣля, балѣ, забавы и т. и. Кôлько тутъ нагоды до збираня фондôвъ на будову руского театру! Снôпъ до снопа, а буде копа — такъ и ту! А вжежь нѣхто не годенъ щирѣйше и вытревалѣйше заняти ся збиранємъ датковъ на театръ, якъ нашѣ щирѣ, любѣ, дорогѣ Русинки. Чи то въ тацою, чи то зъ пушкою, чи може зъ купонами въ руцѣ, кожда зъ пань потрафить выдобути вôдъ поганои половины роду людского лишній грошь на таку гарну цѣль — и мы радѣ бы видѣти такого, хто имъ зможе вôдмовити... Отже просимо Васъ сердечно, не залишайте нѣякои нагоды, а дѣло пôйде скорше и успѣшнѣйше. Єсли бы котра Русинка потребувала купонôвъ, просимо зголосити ся по нихъ до Комітету будовы руского театру у Львовѣ, улиця Вôрменьска ч. 2. Новый рôкъ и Свята недалеко, то мы при тôй нагодѣ бажаємо всѣмъ Русинкамъ щастя и здоровля, матерямъ, щобы мали потѣху зъ дѣтей, а нашимъ панночкамъ, розумѣє ся, „въ городѣ зѣля, а дома весѣля!" Веселыхъ святъ! — *Комітетъ будовы руского театру.*

— **Рада мѣска въ Чернôвцяхъ** пôдвысшила платню старшимъ учителямъ тамошныхъ шкôлъ народныхъ на 800 зр, а молодшимъ на 400 и 500 зр. Розпочасно побôльшила рада мѣска число системізованыхъ посадъ о 11.

— **Новый урядъ телеґрафічный** вôйде въ житє дня 16 грудня въ Нижневѣ повѣта товмацкого. Сей урядъ отворить ся при урядѣ почтовомъ, буде призначеный до загального ужитку и буде мати ограничену службу денну

— **Огнѣ.** Зъ Плѣснянъ коло Плугова пишуть намъ: Дня 7 грудня при дуже сильнôмъ вѣтрѣ повставъ огонь въ Плѣснянахъ, повѣта золочѣвского, и знищивъ селяньского майна на 7000 зр. та полишивъ 10 родинъ безъ кутка и кусника хлѣба. Коршма и два обôйстя жидовскѣ, зъ вôдки огонь повставъ, були обезпеченѣ, але 7 родинъ христіяньскихъ потрѣбує конче помочи. Двѣ жѣнки, котрѣ того нещастного дня привели на свѣтъ дѣти, лежать въ боляхъ и розпуцѣ. Для того зависавшій ся въ селѣ комітетъ обертає ся до вп. Землякôвъ зъ просьбою о ласкаву помôчь для нещастныхъ, бо мы самѣ не въ силѣ имъ помочи. Комітетъ для погорѣльцѣвъ въ Плѣснянахъ (почта Плугôвъ). Леонидъ Молчковскій, священикъ. Василь Венгеръ, вôйтъ.

— **Нещастна пригода** лучила ся передъ колькома днями вечеромъ въ Жовкви на передмѣстю львôвскôмъ. Жертвою катастрофы ставъ одинъ вôзникъ, котрого роздавивъ спадаючій зъ воза, кôлька сяжнѣвъ довгій бальокъ. Помôчь лѣкарска не придала ся, бо нещастный померъ по кôлькохъ мінутахъ. До сего нещастя причинила ся немало недостача освѣтленя въ Жовкви.

— **Нову копальню нафты** отворено сими днями въ громадѣ Штайнфельсъ, нѣмецкôй кольоніи, коло Устрѣкъ долѣшныхъ Копальня єсть власностію Ив. Крижановского и спôлки. Першій закôпъ пробный, 150 метрôвъ глубокій, дає денно кôлька бочокъ ропы; другій закôпъ, котрого верчене ще не скôнчене, єсть теперь на 380 метрôвъ глубокій. Верчене вôдбуває ся способомъ канадійскимъ. При роботѣ занятѣ выключно мазуры.

— **Выкраденѣ мощѣ.** Передъ кôлькома тыжднями померъ на холеру въ Орошôвцяхъ на Буковинѣ жидъ Осія Ціммеръ. Трупа похоронено на спôльнôмъ для холеричныхъ кладовищи. Мѣсцевѣ жиды не могли переболѣти, що Ціммеръ лежить мѣжь „ґоями" и рѣшили его вôдкопати та вывезти до Снятина, бо въ Орошôвцяхъ нема жидôвского окописка. Кôлькоразовѣ пробы не принесли успѣху, бо жандармерія стерегла кладовища. Однако теперь коли пошесть минула и варту стягнено зъ кладовища, поставили жиды на своѣмъ. Трупа выкопали и вывезли не знати куды, здає ся до Снятина.

— **Джонъ Тиндель,** знаменитый фізикъ анґлійскій, авторъ знаменитыхъ розправъ наукованыхъ, померъ недавно и то зъ вины жѣнки Тиндель хотѣвъ, якъ що дня, зажити маґнезіѣ, бо бувъ хорый вôдъ довшого часу. Тымчасомъ жѣнка черезъ помилку взяла фляшку зъ хльоралемъ и дала ему зажити. Зажившии, замѣтивъ Тиндель, що ему солодко въ устахъ. Тогды и жѣнка скоштувала кроплѣ и побачила страшну помилку. Ученого не могли вже лѣкарѣ выратувати; померъ вôдъ затроєня.

Телеграмы.

Римъ 13 грудня. Кабінетъ все ще не зложеный, позаякъ ще не порѣшено, хто має обняти теку міністра справъ заграничныхъ и теку міністра войны. Ведуть ся переговоры зъ Рікоттімъ. Теку міністра маринарки має обняти віце-адміралъ Морінъ. Король конферувавъ вчера вечеромъ зъ Кріспімъ.

Берлинъ 13 грудня. Правительство предложило парляментови справозданє о угодѣ зъ Румуніею. Маршаль промавлявъ за угодою. Нинѣ має вести ся дальша дискусія надъ сею справою.

Парижъ 13 грудня. Въ палатѣ пословъ поставивъ пос. Баслі внесене, щобы установити комісію слѣдчу въ справѣ ґстрайкôвъ въ департаментѣ Нордъ и Па де Кале. Міністеръ робôтъ заявивъ, що правительство хоче повнои свободы роботы, а страйки, скоро переходять на поле політики, шкодять народови. Правительство противить ся загальнôй амнестіи, але зъ Новымъ рокомъ помилує многихъ, хочь правдивѣ виновники, бунтôвники и такъ не сидять у вязници.

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій**.

Иванови. Сѣвъ вонъ, нахмуривъ ся и почавъ направляти хомутъ. И не выходять ему зъ головы Гавриловѣ слова, якъ вôнъ на судѣ грозивъ, и якъ ось передъ хвилею храпливымъ голосомъ про когось казавъ: „Убити бы его варта!"

Дала старуха Тараскови вечеряти, повечерявъ вôнъ, одягнувъ кожушокъ, кафтанъ, пôдпоясавъ ся, взявъ хлѣба и пошовъ на улицю до коней. Хотѣвъ его старшій братъ проводити та Иванъ самъ вставъ и выйшовъ зъ хаты. На дворѣ вже зовсѣмъ темно стало, захмарило ся и вѣтеръ наставъ. Пôдôйшовъ Иванъ до сына, пôдсадивъ его на коня, нагнавъ лошака за нимъ. И постоявъ, подививъ ся, послухавъ, якъ поѣхавъ Тараско внизъ селомъ, якъ зъѣхавъ ся зъ другими дѣтьми— и якъ потôмъ все по нихъ затихло. Постоявъ, постоявъ Иванъ у ворôтъ, и не выходять ему зъ головы Гавриловѣ слова: „щобы у него що бôльше не запалило ся".

— И себе, думає Иванъ, не пожалує. На дворѣ сухо, та й ще вѣтеръ. Зайде де зъ заду, пôдложить огонь, та й все пропало; спалить, злодѣй, и буде правда по его сторонѣ. Огъ якъ бы зловити его при тôмъ, не втѣкъ бы вже.

(Конець буде.)

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского ; зôдъ зарядомъ В. И. Вебера.